

Utrikesdepartementet
103 39 STOCKHOLM

Regeringskansliets diarienummer UD2016/09273/IU

Datum
2016-06-23

Handläggare
Karl-Oskar
Olming

Remissvar avseende skrivelse "Policyramverk för det svenska
utvecklingssamarbetet"

Exportkreditnämnden (EKN) har genom remiss den 20 maj 2016 getts tillfälle att avge synpunkter på ovan rubricerade skrivelse. Synpunkterna följer de kapitel och rubriker som anges i policyramverket.

EKN har regeringens uppdrag att främja svensk export och svenska företags internationalisering genom att försäkra exportföretag och banker mot risken för att inte få betalt i exportaffärer. Verksamheten finansieras med garantitagarnas premier. Efterfrågan på EKN:s garantier beror på var det finns efterfrågan på svenska varor och tjänster, om köparna vill ha finansiering och om exportören vill använda sig av EKN:s garantier. EKN säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med OECD:s riktlinjer för multinationella företag, principerna i FN:s Global Compact samt FN:s principer för företag och mänskliga rättigheter. EKN bedömer risken för eventuell negativ påverkan på miljö, mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden i den enskilda affären, samt möjligheten att motverka riskerna. EKN har möjlighet att i garantigivningen ställa villkor och följa upp så att köparen uppfyller ställda krav. Hållbarhetsgranskning är en integrerad del av verksamheten.

Kap 2. Utvecklingsdagordningen i en föränderlig värld

EKN välkomnar regeringens avsikt att uppdatera utvecklingssamarbetets policyramverk i ljuset av en ny utvecklingsdagordning efter antagandet av Agenda 2030, Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet i Paris. I EKN:s perspektiv är det särskilt viktigt att Sverige strävar mot att stärka utvecklingssamarbetets förmåga att verka tillsammans med andra aktörer och därmed bidra till att bistånd samverkar med handel och investeringar.

Kap. 4 Utvecklingssamarbetets tematiska inriktning*Miljö- och klimatomåttligt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser*

EKN rekommenderar att i utvecklingssamarbetet tydligare använda etablerade internationella standarder för att säkerställa en miniminivå för acceptabel påverkan på miljö, klimat och hållbart nyttjande av naturresurser i samband med finansiering av utvecklingsprojekt. EKN rekommenderar att alla svenska myndigheter som agerar internationellt använder IFC:s Performance Standards som används av Världsbanksgruppen, OECD:s exportkreditinstitut, internationella finansieringsinstitut (IFI), samt de 83 medlemsbankerna i Equator Principles. Samstämmighet och samarbetsförmåga mellan kommersiell finansiering och utvecklingssamarbete skulle på det sättet öka.

Produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbart företagande

EKN välkomnar att en ökad hänsyn till miljö- och climateffekter, sociala effekter samt att livscykelkostnader tas i beaktande i bilaterala och multilaterala biståndsfinansierade upphandlingar. Det skapar en tydligare samstämmighet i krav mellan olika typer av finansiärer och ökar förutsättningarna för konkurrensneutralitet i internationell handel.

I syfte att skapa samstämmighet är det också viktigt att utvecklingssamarbetets ansats till anständiga arbetsvillkor och hållbart företagande bygger på samma ramverk som svenska exportfrämjande myndigheter och statliga företag är ålagda att följa. Det gäller till exempel FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt IFC:s Performance Standards. Det är viktigt att utvecklingssamarbetet har en förståelse för hur dessa ramverk kan integreras i samarbete med näringslivet i mottagarländerna och i Sverige.

Internationell handel och hållbara investeringar

Både Agenda 2030 och Addis Ababa Action Agenda betonar vikten av att mobilisera privat kapital. I den bemärkelsen är exportkreditinstitut en viktig komponent då de stödjer kommersiell finansiering i utvecklings- och tillväxtländer.

Många länder, inklusive OECD-länder, har system där bistånd blandas med exportkrediter. Detta för att skapa förmånlig finansiering som gynnar de inhemska exportföretagen. Då Sverige inte använder bundet bistånd är det särskilt viktigt att säkerställa att utvecklingsbaserade garantier inte konkurrerar ut affärer som hade kunnat finansieras med exportfinansiering.

I dagsläget har många utvecklingsbanker och biståndsorganisationer börjat använda garantier som ett sätt att stödja utvecklingen av finansiella marknader och finansiering av lokala projekt. Det är i grunden bra, men med ett ökat antal oreglerade aktörer ökar risken för olika former av utträngningseffekter med i grunden principiellt negativa utvecklings-effekter. Det är därför viktigt att utvecklingsrelaterade garantier regleras och att utökad flexibilitet, lägre premiekostnader etc. synliggörs för att undvika utträngningseffekter och tydliggöra biståndets komplementaritet.

Kap. 6. Centrala principer och utgångspunkter i svenskt utvecklingssamarbete

Samverkan och synergier inom utvecklingssamarbetet

Sverige har kommit långt med att genom statlig styrning säkra samstämmighet mellan olika statliga aktörer internationellt. Det är viktigt att Sverige driver detta i EU och internationellt så att EU:s och OECD:s medlemsländer också har en intern samstämmighet mellan handel och bistånd inom t.ex. frågor som rör klimat och mänskliga rättigheter.

Beslut om detta remissvar har fattats av generaldirektör Anna-Karin Jatko. Föredragande har varit avdelningschefen för Risk Advisory & CSR, Stefan Karlsson. Samråd har skett med Karl-Oskar Olming, specialist inom hållbarhetsområdet.

Med vänliga hälsningar

Anna Karin Jatko
Generaldirektör

Stefan Karlsson
Avdelningschef

